

Déli Hírlap

FELELŐS SZERKESZTŐ
DR. VUCHETICH ENDRE

BÁNSÁGI
MAGYAR NAPILAP

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
PIATA I. C. BRĂȚIANU 4. — TELEFON 2-52

A magyarországi németek

gyéről folyik jelenleg tárgyalás a magyar és német kormányok között, — jelenti a Radio-Central nevű távirati iroda. A magyarországi illetékes körök állítólag bizonyos idegességgel nézik azt a fokozott gyelmet, mellyel a berlini kormánykörök a magyarországi németek sorsa iránt viselkednek. A Magyarság című lap arról is tudni áll, hogy a magyar és német kormányok között már meg is indultak a tárgyalások a magyarországi németek népkisebbségi jogainak rendezése ügyében. Ebből arra következtetnek, hogy a cél a magyarországi német népkisebbség jogi viszonyainak enyhítésének rendezése. A Magyarság szerint a Budapesti politikai köröknek az az állásontja, hogy a németkisebbségek viszonyainak megítélése és rendezése Magyarország belügye, amely nem szorul diplomáciai özbénjárásokra. A lap szerint a magyar orrmánynak fel kell hívnia a berlini kormány figyelmét, hogy a két állam közötti apcsolatot csak zavarhatja, ha a politikai szemleli békét külső agitátorok megbolygatják.

Nem áll módunkban megállapítani, hogy Radio-Central tudósítása mennyiben fedti tényeket, amint hogy azt sem ellenőrizhetjük, hogy a Magyarság cikke mennyiben adja a magyar kormány álláspontját ebben a kérdésben, azonban a probléma felvetődött és így nemcsak érdekes, hanem érdemes is vele foglalkozni. A nemzetek tulajdonképpen csak a rendi alkotmányok összemelésével, a múlt század közepén kezdett el a mai formájukban kialakulni. Nemzetiségekkel és nemzetiségi kérdéssel így csak attól az időponttól beszélhetünk. Amíg csak a nemesi rendről és a jobbágyokról tudott az állami élet, addig a dolog nagyon leegyszerűsödött — nemzetiségi szempontból. Nemzetiségi kérdés akkor vetődött fel, amikor az egységes politikai nemzettestben kénytelenek voltak elismerni, hogy ez a nemzettest különböző népcsoportokból alakul. Amint ezek a népcsoportok az államéletben dinamikusan erővel jelentkeztek, szükséges mutakozott jogalkalmazásának is az államélet keretein belül. Ez volt a nemzetiségi kérdés jogi szabályozásának első fázisa. Természetes, hogy ez a zárólag az illető államok belügyeként nyert kezelést. Így születtek meg a különböző nemzetiségi törvények, melyeket hol az érdekelt népcsoportok meghallgatásával, de legtöbbször tényleges befolyásuk nélkül hoztak. Ez volt a helyzet a háború utáni időkig, amikor a nemzetiségi kérdés az addigi tisztán belügyi vonatkozásokról külügyi sikra tolódott. A világháborút követett békeokmányok szerkesztésének részévé lett a párisi nemzetközi kisebbségi egyezmény, mely a nemzetkisebbségek részére bizonyos alapvető jogokat biztosít és ezek teljesítését a szerződés betartását biztosító nagyhatalmak garanciája alá helyezi.

Ez volt a második fázisa a nemzetkisebbségi jogrendszer kialakulásának. Akkoriban hosszas és meddő viták folytak arról, hogy az állam szuverenitásának megsértését jelenti-e ilyen nemzetközileg garantált egyezmény vagy sem. Az állami szuverenitás sérthetlenségének konzervatív hívei azzal érveltek, hogy a népkisebbségek kezelése és jogaik elismerése vagy elismertése kizárólag az illető ország belső ügye, melybe senkinek beleszólása nincsen. Ezzel szemben a reális tényekkel számolók arra hivatko-

ztak, hogy a párisi nemzetközi egyezmény nem sérti az aláíró országok szuverenitását, mert ez nem diktátum, hanem kölcsönös megegyezés eredménye, az egyezmény pontjait az aláíró érdekelt államok önként vállalták, amint hogy önként vállalták a nagyhatalmak ellenőrzési jogát is. Ezzel a nemzetközi egyezménnyel az addig tisztán belügyi sérdés nemzetközi jelentőséget, külpolitikai vonatkozást nyert, a belpolitika sikrájáról külpolitikai sikra terelődött. Igaz, hogy ez az elv nem valósult meg az egész vonalon, mert a párisi egyezmény csak az államok bizonyos csoportjára vonatkozik. Ezzel a kérdés az a látszatot nyeri, mintha a kisebbségi népcsoportokkal rendelkező országok között a nagyhatalmak különbséget akartak volna tenni. A valóságban ez a különbségteves meg is van és ez már nem egy kellemetlen nemzetközi bonyodalomnak lett okozója.

Ma tehát az a helyzet, hogy a nemzetkisebbségi kérdés részben belpolitikai, részben pedig külpolitikai probléma, aszerint, hogy az érdekelt államok nemzetiségeinek jogait nemzetközi egyezmény biztosítja-e vagy sem és így a nagyhatalmak ellenőrzési joga megvann-e vagy sem. Hogy helyese-e ez vagy sem, nagyon könnyen eldönthető vita. Bebizonyosodott, hogy úgy a nemzetkisebbségi jogvédelem ellenőrzésének alavetett, mint attól mentes államokban élő népkisebbségeknek vannak olyan kívánalmak, melyek nem mentek teljesedésbe. Ezekért tehát alkotmányos eszközökkel küzdenek és harcol-

nak. Az egyik rész pusztán a magasabb jog s emberi erkölcs nevében, a másik rész pedig ezeken kívül még a tetéles nemzetközi egyezmény határozataira való hivatkozással. Lényegében népkisebbség és népkisebbség között nincsen különbség, tehát nem szabadna különbséget tenni a jogok biztosítása tekintetében sem. Ami az egyik számára jogos, az a másik részére nem lehet csak méltányos, hanem éppen annyira jogos is. Ha tehát a nemzetközi ellenőrzést igényelheti az egyik, úgy megilleti ugyanez a jog a másikat is. A hosszúra nyúlt béketárgyalások alkalmával a döntő nagyhatalmak ezt a ügyet leelsiették és így még ma is nyit a áll a kérdés a gyakorlatban különben problematikus értékinék bizonyult nemzetközi ellenőrzés gyakorlását illetően.

A nemzetkisebbségi kérdés jogrendszerének kiépítésénél a harmadik fázis tehát nem lehet más, mint az, hogy az összes népkisebbségek jogvédelmét és annak nemzetközi ellenőrzését egyenlő alapokra fektessék. A magasabb jog elvi szempontjából lehetetlen tartósan fentartani azt az állapotot, hogy például a romániai nemzetkisebbségeknek elvben meg legyen a joguk a párisi egyezményt aláírt nagyhatalmak segítségét igénybe venni, amíg például Németországban a kormány minden nemzetközi ellenőrzéstől függetlenül úgy bánhatik népkisebbségeivel, amint neki jól esik. Amikor tehát a magyar kormány arra hivatkozik, hogy népkisebbségeinek ügye az országnak szigorúan belügye, akkor a nemzetközi jog szem-

pontjából igaz van. A kérdés csak az, hogy mindazon államok, melyek nem részesei a párisi nemzetközi kisebbségi egyezménynek és népkisebbségi csoportokkal rendelkeznek, beláthatatlan ideig kivonhatják-e majd magukat ezen nemzetközi biztonságnyújtás rendszere alól.

El fog jönni az az idő, amikor az összes nemzetkisebbségek ügyével az államoknak együttesen és közösen kell majd foglalkozniuk és meg kell teremteniük azt a nemzetközi jogi kodexet, mely magában foglalja az összes kisebbségi sorsban élő nemzetcsoportok összes jogait s ezek ellenőrzését egymásnak kölcsönösen biztosítja. Mert áll ugyan az, amit a közelmúltban egyik román politikus mondott, hogy „a nemzetkisebbségi kérdést nem azért kell megoldani, mert szeretjük a népkisebbségeket, hanem mert szeretjük hazánkat”, de ilyen platonikus értékű kijelentésekkel az ügy legfeljebb halasztható, de meg nem oldható. Minden ország részére életkérdés ennek a problémának megnyugtató és maradéktalan megoldása, ami pedig csak nemzetközi uton lehetséges. Az utat a párisi kisebbségi egyezmény megmutatta. Ha ennek alapelveit kötelezően elfogadják az összes államok és egyben garantálják a gyakorlati keresztülvitelt is, akkor nem lesznek többé meddő viták, nem lesz retorziós objektum a népkisebbség, hanem olyan jogi személyiséggel bíró közület, melynek sorsát minden hatalom egyenlően és kölcsönösen biztosítja. (v.)

A híres francia hadi repülőgépet átcsempeszték a madridi vörös kormányoknak

Franciaországban nagy a felháborodás azon, hogy a francia hadsereg egy modern és négy gépfegyverrel felszerelt repülőgépet Spanyolországba csempeszték. Pierre Cot francia légügyi miniszter tegnap ezt a hírt megcáfolta ugyan, azonban az Echo de Paris továbbra is fentartja, hogy

Franciaország legmodernebb harci repülőgépét igenis átcsempeszték a spanyol vörös kormányoknak. Ugy látszik, hogy a lapnak ez a leleplezése politikai botrányra fajul, amely könnyen megingathatja a kormány helyzetét is.

A francia kormány rendkívüli minisztertanácsot tartott, amely után az összes lapoknak közleményt küldtek. Ebben kijelentik, hogy az Echo de Paris állítása légből kapott és hogy a minisztertanács felhatalmazta Pierre Cot légügyi minisztert, indítson a lap ellen hamis hírek terjesztése miatt bünyádi eljárást. A közlemény megjelenése után az Echo de Paris rendkívüli kiadást adott ki, amelyben állításait megismétli és leszögezi, hogy a kormány komünikéje

nem felel meg a valóságnak. Kijelenti a lap, hogy a legnagyobb és legmodernebb francia hadi repülőgép, amely a négy gépfegyveren kívül ágyúval is van felszerelve és amely csak egyetlen példányban készült, valóban a spanyolok birtokában van.

A lap megírja a pilótának a nevét is, aki a repülőgépet vezette, valamint azokat a körülményeket, amelyek között a repülőgépet Spanyolországba küldték.

A többi francia lap tiltakozik az ellen, hogy a kormány hivatalos közleménnyel el akarja takarni a valódi tényállást és követeli, hogy az ügyben indítsanak bírói eljárást, amellyel az Echo de Parisnak alkalmat szolgáltatnak állításainak bizonyítására.

A spanyol vörös kormány nagy győzelmekről ad jelentést. Eszerint a vörös csapatoknak sikerült Escorial közelében Beuvilla községet a nemzetiekől visszafoglalni. A község előtt nagy harc folyt, amelynek mindkét részről számos halottja van.

A kormánycsapatok a nemze-

tiektől hat tankot is elvettek, amelyeknek személyzete állítólag olasz volt.

A kormánycsapatok repülőgépei bombázták Peruel város pályaudvarát és a nemzetieknek egy vonatát, amelyen hadiszereket szállítottak, a levegőbe röptették.

Andaluziában öt óras közelharcban a kormánycsapatok visszaszorították a nemzetieket. Mindkét oldalon igen sok a halott.

A nemzeti csapatok halottai között állítólag számos nemzeti is találtak. A szevillai rádió ezzel szemben a nemzetiek győzelmeiről ad hírt.

A nemzetiek eszerint nagy hadiszármányokat is ejtettek.

Avillai jelentés szerint a nemzeti felkelők körében az a meggyőződés alakult ki, hogy Madrid sorsa az Escorial-körzetben dől el.

Valószínű, hogy a karácsonyi ünnepek alatt ezen a részen a nemzetiek döntő csatát provokálnak.

Az angol kormány feladta azt a re-

ményt — írják a londoni lapok —, hogy a karácsonyi ünnepek idejére sikerülni fog Spanyolországban a két szembenálló fél között fegyverszünetet teremteni.

Moszkvai jelentés szerint egész Szov-

jetorosországban nagy felháborodást váltott ki a Komszomol orosz teherhajónak a spanyol nemzeti hajók által való elsüllyesztése.

Szovjetország számos helyen népgyűléseket tartottak,

amelyen tiltakoztak az eljárás ellen.

A Komszomol elsüllyesztését egyszerűen kalózkodásnak mondják és sürgős megtorló intézkedéseket követelnek.

Szokatlan háborúság tört ki egy államfő és a parlamentje között

Kuba szigetén súlyos belső válság tört ki Miguel Gomez köztársasági elnök és a parlament között. A válság azokra az ellentétekre vezethető vissza, amelyek Gomez elnök és a két év előtti forradalom alkalmával az őrmesterekből lett Battiszta őrnagy, vezérkari főnök között fennáll.

Az elnök a vezérkari főnököt fascizta hajlamokkal gyanúsítja és azért ellenez minden kezdeményezést, amely mögött Battiszta áll.

A parlament nemrég Battiszta sugalmazására törvényjavaslatot fogadott el, amely külön illetéket állapít meg a kuba kávéra. Az illeték jövedelméből háromezer iskola felállítását tervezik. Go-

mez elnök azzal a megindokolással, hogy az illeték kivételése antidemokratikus és hogy az iskolákban fascizta elveket akarnak hirdetni, a törvényjavaslattal szemben vétóval élt.

A kamara a törvényjavaslatot erre áttette a szenátushoz, mely huszonhat szavazattal hat ellenében elutasította az elnök vétóját.

A kamara azonban nem elégedett meg azzal, hogy a szenátus az elnökkel szemben igazat adott neki, hanem javaslatot fogadott el, amelyben kimondja, hogy Miguel Gomez elnök magatartása az állam egységét veszélyezteti, továbbá az alkotmány megcsontítását és a kamara működésének megszorítását célozza.

A kamara egyben bizottságot alakított, amely ezeket a vádakat a legfelső állami törvényszék előtt is képviselni fogja.

A szenátust rendkívüli ülésre hívták össze, mely hivatott lesz foglalkozni a kamarának az elnökkel szemben emelt vádjával.

Gomez köztársasági elnök vád alá való helyezésének indítványát száznolc képviselő írta alá. Tizenhat képviselő megígérte az aláírást.

A kormány baloldali tagjai a köztársasági elnök rendelkezésére bocsátották tárcájukat.

A szenátus hozzájárult, hogy az elnök korlátlanul védekezhessen azon vádak ellen, amelyeket a kamara ellene emelt.

Repülőgépen sietett a lázadók fogságába került kínai tábornok felesége férjének a meglátogatására

Csang-Kai-Csek kínai marsall még mindig Csang-Hsueh-Liang felálló tábornok hatalmában van. Csang-Kai-Csek felesége tegnap repülőgépen Sianfuba utazott, hogy ott férjével személyesen beszéljen. Utjára bátyja, Szung bankormányzó és Donald ausztráliai újságíró is elkísérte. Sanghainál érkezett jelentés szerint a kormánycsapatok és a felkelők között a harci tevékenység szünetel, mert remélik, hogy a két tábor között sikerülni fog megegyeztetést létesíteni. Más hírek szerint a kormánycsapatok folytatják az előnyomulást Sianfu felé, sőt egyes repülőgépek már megkezdtek a város bombázását.

A berlini Deutsche Allgemeine Zeitung jelentése szerint Ciano gróf, olasz külügyminiszter, Csang-Hsueh-Liang kínai tábornokhoz a következő táviratot intézte:

— A barátom vagy, de ha a kommunistákhoz csatlakozol, az ellenségem leszel. Csang-Kai-Csek marsallal nélkül a kínai birodalomnak nincsen jelentősége.

A német lap megírja azt is magyarul, hogy Ciano gróf hosszabb időn keresztül volt Sanghaiban Olaszország főkonzula és abban az időben barátkozott össze Csang-Hsueh-Liang tábornokkal.

Londonból jelentik, hogy Wang Csing-Uel volt kínai miniszterelnök, akit a nankingi kormány hazahívott a hatalom átvételére, tegnap hajón elindult Kína felé. Elindulása előtt kijelen-

tette az angol újságíróknak, hogy minden törekvése Csang-Kai-Csek tábornok kiszabadítására irányul.

Kína nehéz helyzetben van és a kormányt a maga részéről azért vállalja el, hogy az ország egységét helyreállítsa és megteremtse azt a lehetőséget, hogy Kína a maga függetlenségét fegyverrel védelmezze meg.

Szabadon engedték az anyagyilkos fiút, aki mint szerzetes akarja levelezni szörnyű bűnét

Budapesten három esztendő előtt noraalmas anyagyilkosság történt. Zemplén Dénes gimnazista meggyilkolta az édesanyját, Zemplén Dezső müegyetemi tanár elvált feleségét. A fiatal diák a legnagyobb elvetemültséggel követte el a gyilkosságot, majd kisebb pénzösszeget magához véve elutazott Budapestről. Sopronba ment, ahol szállodában szállott meg, mozdírábokat nézett végig és kávéházban is megfordult. Az volt a szándéka, hogy átszökik a határon Ausztriába. Tervét azonban nem vihette

keresztül, mert közben letartóztatták. Zemplén Dénes, aki az iskolában jó tanuló volt, a tárgyaláson elmondotta, hogy anyját azért ölte meg, mert nem nézhette tovább annak életmódját. A fiatalkorúak bírósága Zemplén Dénest három évi elzárásra ítélte. Miniszteri engedéllyel a fogházban mint magántanuló folytatta gimnáziumi tanulmányait és külön bizottság előtt le is vizsgázott.

Zemplén Dénes a fogházban példásan viselkedett és azért az igazságügyminiszter a fogházigazgatóság előterjesz-

Ajándékozzon

szépséget!!!

A tökéletes illatszer, a remek parumok, a decens kölnik, a praktikus ajándékdozók a női szépség ezernyi apró apólója a legszebb ajándék. Keresse fel karácsonyi szépségvásárunkat, hogy

Elizabeth Arden, London
Guerlain, Paris
Chanel, Paris
Louis Philippe-Angelus, Paris
4711 E. d. Ç.

alkotásai között válassza ki az alkamasat. Az egyszerű figyelmességétől a legpazarabb díszűvegig mindent megtalál

Krayer-drogueria
I. kerület

tésére elrendelte szabadlábra helyezését, Zemplén Dénes tegnap hagyta el a nyíregyházi fogházat. Budapesti rokonaihoz utazott. A fiu a nyáron teszi le az érettségét, azután pedig külföldre utazik, ahol belép valamelyik szerzetesrendbe. Az a szándéka, hogy misszionárius lesz és hittérítéssel akarja levelezni az anyagyilkosság szörnyű bűnét.

Visszavonták a kritikus javaslatot

Párisból jelentik, hogy Gignoux a francia munkaadók országos szövetségének elnöke beszédet mondott, amelyben a gazdasági válság okait fejtegette. Szerinte a válságot a kormány egyes intézkedései hívták elő, mert a szociális reformok olyan rendelkezéseket tettek szükségessé, amelyek megváltoztatják az eddigi szociális és gazdasági rendet. A francia kamara munkabizottsága megvizsgálta a munkások és munkaadók közti konfliktusok eseteire életbeléptetni szándékolt döntőbírói eljárásra vonatkozó törvényjavaslatot. Tárgyalás közben megkapta a bizottság Blum miniszterelnök levelét, amely közli, hogy a szenátusnál tapasztalt nehézségekre való tekintettel a kormány a javaslatot visszavonja. Valószínűnek tartják, hogy a kormány ezt az ügyet nem ejti el, hanem hat hónapon belül új javaslattal lép a parlament elé.

Református istentiszteletek. Fratelián e hó 24-én, csütörtök este 7 órakor műsoros karácsonyfaünnepély lesz a református imaházban. Beszédet tart Nits István lelkész. E hó 25-én délelőtt 10 órakor urvacsoaraosztással egybekötött istentisztelet. Végzi Nits István. 26-án és 27-én délelőtt 10 órakor istentisztelet, melyen ígét hirdet Nits István. A Kardos-telepen e hó 25-én délután 3 órakor lesz református istentisztelet és urvacsoaraosztás Dúval Antal házában. Ígét hirdet és ágendát mond Nits István, frateliái lelkész. Detán református istentisztelet, urvacsoaraosztás és keresztelés e hó 27-én, vasárnap délután 3 órakor lesz az evangélikus kápolnában. Végzi Nits István, frateliái lelkész.

HIRDESSEN
A DÉLI HIRLAPBAN

Karácsonykor
december 25-26-27-én
(péntek, szombat, vasárnap)
teadélután
az **Újságíróklubban**
nyereményekkel
Zene, tánc, hangulat

Legkedvesebb ajándék karácsonyra
Hollás-tól egy **nyakkendő!**
Kalap és fehérneműkülönlegességek
nagy választékban
Bul. Regele Ferdinand

Hosszu esztendőkön át szenvedtem gyomor- és májbetegségem...

Nár el is vesztettem minden reményemet s lemondtam a gyógyulás lehetőségéről. Azonban nemrég több embertől hallottam, hogy a „GASTRO-D” kúra visszaadta egészségüket, így én is elhatároztam, hogy még egy próbát teszek. Vásároltam 1 üveg „GASTRO-D”-t, már az első üveg elhasználása után örömdetesen javult betegségeim. A kezelés most már tökéletesen kigyógyított. Ismét egészséges vagyok, nincsenek fájdalmaim, mindent ehetek, jól alszom, nem gyötör fejfájás. Kerekes Agnes, Bucaresti, Str. Frumoasa 52.

„GASTRO-D” kapható az ország minden gyógyszerárúháza és drogériájában, vagy postán megrendelhető 130.— lei utánvétel mellett Császár E. gyógyszerárúháza, Bucaresti, Calea Victoriei 124.

Az esküdtbírók megkezdte működését

A hivatalos lapban megjelent az esküdtbírók felállítására vonatkozó törvény végrehajtási utasítása. Az új büntetőtörvénykönyv és az esküdtbírók intézménye 1937 január elsején lép életbe. A timisoarai ítéletábra hatáskörébe tartoznak az első csoportban Arad és Caras megyék, a második csoportban pedig Timis-Torontal és Severin megyék. Timis-Torontal megyében az esküdtbíróknak évente három ülészsaka lesz. Február 1—10, június 1—10 és november 15—25 napjain tart tárgyalásokat az esküdtbírók. Városunkban tehát február elsején megkezdte működését az esküdtbírók. Severin megyében január 10—20, május 15—25 és november 1—10 napjain lesz esküdtbírói tárgyalás. Caras megyében február 1—10, május 15—25 és november 1—10 napjain. Arad megyében pedig január 10—20, május 1—10 és október 15—25 napjain tárgyal az esküdtbírók. Az esküdtbírók elnöke egy táblabíró, de a tárgyaláson két törvényszéki bíró is részt vesz, akik az esküdtök verdiktje alapján meghozzák a tulajdonképpeni ítéletet. Az új törvénykönyv meghatározza azt is, hogy milyen büntetéseket tartoznak az esküdtbírók hatáskörébe. A közönséges büntetéseket mind az esküdtök elé kerülnek. Ezenkívül a legtöbb politikai büntetéseket és sajtóvétség is az esküdtbírók elé kerül letárgyalásra. A végrehajtási utasítás arról is rendelkezik, hogy az esküdtök személyenként száz lei napi díjat kapnak, ezenkívül az utazási költségekhez való hozzájárulást is igényelhetik, ha vidékről érkeznek. A napi díjat és az utazási költségeket csak akkor utalják ki, ha az esküdtök írásban kérik.

Gyengeelméjű leány gyilkosát elítélték

A magyarországi Tahitófaluiban néhány hónap előtt a lakásán meggyilkolta holtan találták Szücs Mariska, negyven esztendősné gyengeelméjű leányt. A csendőrségi nyomozás során felmerült a gyanu, hogy a leány sógora, Mrekvicska Gyula cipész gyilkolta meg és pedig azért, hogy a leány vagyonrészét a felesége örökölje. A vizsgálat még folyamatban volt, amikor az egyik pestmegyei községben letartóztatták Albert József csavargót, aki bevallotta, hogy a gyilkosságra Mrekvicska bujtatta fel, sőt a végrehajtásban is segítkezett neki. Mrekvicska ezzel szemben azt hangoztatja, hogy Albert József bosszúból vallott ellene és pedig azért, mert a gyilkosság előtt néhány nappal elzavarta az udvaráról, ahol lopni akart. A pestvidéki törvényszék tegnap Albert Józsefet bűnösnek mondta ki szándékos emberölésben, rablásban és többrendbeli lopásban. Ezért szigorított dolgháza ítélték, amelynek minimumát husz esztendőben szabták meg. Mrekvicska Gyulát a törvényszék bizonyítékok hiányában felmentette.

Az európai kommunista propaganda főfőszékének tartja a német kormány Csehszlovákiát

A Daily Express című londoni lap legutóbbi számában közli Krofta csehszlovák külügyminiszter nyilatkozatát. Krofta többek között kijelentette, hogy Csehszlovákia és Németország között nincsenek komolyabb nézeteltérések sem politikai, sem pedig területi téren. Amit Csehszlovákia Németországtól méltán vesz rossz néven, az az, hogy a német kormány Csehszlovákiát mondja az európai kommunista propaganda egyik fő-

főszékének. Ezt esetleg Németország ürrügül akarná felhasználni arra, hogy Csehszlovákiát megtámadja. Csehszlovákia azonban felkészült minden eshetőségre és katonai ereje olyan nagy, hogy nem egykönnyen lehet senkinek sem prédája. Reméli azonban, hogy sikerülni fog elhárítani a háboru veszélyét. Ha ugyanis a háboru bárhol is kitörne, hamarosan általános európai háborúvá fejlődne.

Gyilkos fegyvert ad az orosz szovjet az asszonyok kezébe is

Szovjetországnak most női hadsereg felállításának tervével foglalkoznak. Vasárnap a Kremlben megtartották a vörös hadsereg parancsnokai felelőségeinek tanácskozását, amelyen Stalin és a kormány valamennyi tagja is résztvett. Ott voltak teljes számban a szovjet hadsereg tábornokai is. Vörös hadsereg hadügyi népbiztos megnyitó beszédében többek között a következőket mondta: — Felállítjuk a szovjet asszonyok hadseregét. Szükséges, hogy a nők a harci művészetek különböző ágaiban igazi harcosokká képezzék ki magukat. Szov-

jetországnak a vörös hadseregén kívül egy második hadserege is van, ez a nők hadserege, amely hasonlóképpen szintén hatalmas és legyőzhetetlen. A vörös hadseregparancsnokok asszonyainak hadserege majdan szintén talpra pattan, ha valamely ellenség Szovjetországnak ellen támadást kísérelne meg. Az azután megindult tanácskozásokon részletesen beszélték meg a szovjet női hadseregének ügyét, valamint kiképzésének módját. Az előadó szerint a nőket a céllovészetben, repülésben és a tankok vezetésében is megfelelően kiképzik.

Az abessziniai francia és angol követségeket főkonzulátussá alakították át

A francia kormány hivatalos közlést adott ki, amelyben kijelenti, hogy az olasz kormányhoz küldött értesítése szerint az Addis Abebában levő francia követséget főkonzulátussá alakította át. Hivatalos helyen kijelentették a francia sajtó munkatársai előtt, hogy ez az intézkedés még nem jelenti a keletafrikai olasz hódításoknak Franciaország részéről való elismerését.

Angol lapok megírják, hogy Anglia is közölte az olasz kormánnyal hivatalos

formában Addis Abebában levő követségének főkonzulátussá való átalakítását. Ez az intézkedés, amelyet Franciaországgal egyetértésben határoztak el, teljesen független azokról a tárgyalásoktól, amelyeket az angol külügyminiszterium Olaszországgal a Földközi-tengeri probléma megoldása ügyében folytat. Az angol kormány is sulyt helyez arra, hogy a nyilvánossággal közölje, hogy Abesszinia anektálását még nem ismerte el.

Életfogytiglani fegyházra ítélte a törvényszék a két mehalai méregkeverő asszonyt

Megirtuk, hogy a Bittenbinder Erzsébet és Neukom Mária mehalai asszonyok mérgezési perét tárgyaló Constantinescu-Micu dr. törvényszéki tanács tagjai között véleménykülönbség támadt az ítéletozatal kérdésében. Ugyanakkor felmerült az a kérdés is, vajjon illetékes-e a törvényszék az ítéletozatalra, vagy pedig az esküdtbírók elé utalni kell az ügyet. A Tigoianu bíróval kiegészített tanács tegnap délelőtt féltíz óraker hirdette ki döntését, amely szerint szótöbbséggel arra az eredményre jutott a tanács, hogy a bűnper még nem tartozik az esküdtbírók hatáskörébe és így az ítéletozatalnak nincsen akadályja. A döntés ellen a védelem semmiségi panaszt jelentett be, mert a védők szerint az ügyet az esküdtbírók elé kell utalni.

Ilyen előmenyek után került a sor délután félkettőkor az ítélet kihirdetésére. A fogházörök elővezették a vádlott asszonyokat. Mindketten sápadtan, de nyugodtan várakoztak. Constantinescu elnök olvasta fel az ítéletet, amely szerint a törvényszék Bittenbinder Erzsébet és Neukom Mária ötrendbeli gyilkosságban és két rendbeli lopásban, egy rendbeli gyilkosság kísérletében találta

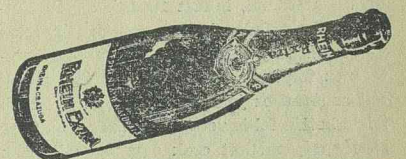
Egy gesztus...

ha szép mindig megbecsült.

Van egy barátja, egy ismerőse, feljebbvalója és tanujelét akarja adni szimpátiájának és csodálatának. Szokás szerint ajándékot küld neki. De melyik az az ajándék, amely tökéletesen kielégíti, amely mindenkor örömmel tölti el a megajándékozottat?

A híres RHEIN ház megadja Önnek a lehetőséget, hogy ne kelljen fejét sokáig törnie, ha figyelmes akar lenni valakivel szemben. Ajándékozzon RHEIN pezsgőt! Ezzel sikerülni fog Önnek mindenütt a legjobb benyomást keltenie. Ha ajándékozik, tartson a divattal, a szokásokkal: ajándékozzon néhány üveg RHEIN EXTRA PEZSGÓT. A szakértők tudják, hogy a legreggibb pincészetnek, a RHEIN & Cie-nak a termékei a legki valóbbak.

RHEIN EXTRA PEZSGÓ

bűnösnek, míg Neukom Mária még egy hatodik gyilkosság miatt is bűnösnek mondotta és ezen büntetéseikért a két asszonyt egyenként életfogytiglani fegyházra ítélte és a perköltségek viselésére kötelezte. Catalina ügyész bejelentette, hogy az ítélet tudomásul veszi, míg Serdaru Gheorghe dr. védő felebbezést jelentett be. A felebbezéshez csatlakoztak az elítelt asszonyok is. Bittenbinder Erzsébet láthatóan megrendülve fogadta az ítéletet, Neukom Mária ellenben kijelentette, hogy neki mindegy, hol hal meg, otthon, vagy a börtönben. Az ítélethirdetéssel véget ért az első fejezete ennek a nagyszabású bűnpernek, amelynek tulajdonképpeni leleplezője G u t u Todor rendőrkomiszárus volt. Az ő nyomozó tehetőségével elsőnek fedte fel a mehalai rejtélyes tömeghalálozások titkát. A törvényszék ítéletében a népszerű rendőrtiszt munkájának igazolását látja.

Nagy keletje van az Edward- emléktárgyaknak

VIII. Edward király lemondása után óriási kereslet indult meg az Edward- emléktárgyak iránt. Az Edward arcképével kiadott postabélyegek teljesen elfogytak és azokból az angol posta harminezer új szorotatot ad ki. Amerikából hatvanezer darab söröskancsót rendeltek Edward arcképével. Egy amerikai újságröszts felszólította Edward herceget, hogy hetenkint írjon bármilyen aktuális kérdéstről cikket. A vállalat minden cikkért 2500 font sterling tiszteletdíjat ajánlott fel. Edward herceg az ajánlatot elutasította.

A yorki érsek lapjának most megjelent karácsonyi száma levonja az Edward király lemondásából származó tanulmányokat. Azt mondja, hogy a válság után az alkotmány megerősödött.

Vásároljon csak célszerű ajándékot!

Kötött mellény, pullover, harisnya, kesztyű, téli alsó

legjobb és legolcsóbban beszerezhető

Wiliam Weisz si Fiul

I. kerület Löffler-palota

Hely: IV. kerület, Piața Dragalina (betpiacter)

HIREK

Pafikák éjszakai szolgálatára

December 21-től december 27-ig városunkban a következő gyógyszerárak tartanak éjszakai szolgálatot:

Az I. kerületben az Alba Iulia-utcában levő Kun-gyógyszertár.

A II. kerületben a Badea Cartan-téren levő Maszalisz-gyógyszertár és a Stefan cel Mare-utcában levő Zeiner-gyógyszertár.

A III. kerületben a Küttl-téren levő Roxin-gyógyszertár.

A IV. kerületben a Preyer-utcában levő Ungváry-gyógyszertár.

Az V. kerületben a Corvin-gyógyszertár és Fratelián Panajoth Ernő gyógyszerárak állandó éjszakai szolgálatot tart.

Boldog nevető lett a siróból

A tizenkét esztendő Móríc Antal ügyében olvasóink jó szívűek fordultunk. Apja falusi nagybirtokon volt komenciós gazdasági cseléd. A nagybirtokot az agrártörvény alapján kisajátították és Móríc Antal apja kenyértelen maradt. Feleségével és gyermekeivel — akiknek száma ötre szaporodott — bejött a városba, ahol nap-számoskodik. Két hónapja már nincs munkája, csak néha csurran egy kevéske alkalmi kereset. Ebből igen bajos hét száját enivalóval tömni, lakást fizetni, egyéb élet-szükségletet fedezni. Így aztán kénytelen volt karácsony előtt ő is a magyarság szeretetéhez folyamodni, hogy gyermekei meleg téli ruhához jussanak. Az öt gyermek közül kettőt fel is vettek, azonban a magyar szegénység mellett csak egynek adhattak ruhát. Móríc Antal negyedikes elemista nem részesülhetett a felruházás jótéteményében. Láttuk Móríc Antal nagy szomorúságát és azért az ügyét olvasóink elé vittük. Egyik olvasónknak, aki névtelenül már sokszor sietett a szegények segítségére, 240 leiert cipőt vásárolt Móríc Antalnak. Több más jószívű előfizetőnk kisebb-nagyobb pénzáldománnyal gondolt Móríc Antalra. Összegyűlt 635 lei. Ebből vásároltunk egy jóminőségű teljes rend ruhát, egy magyarszalku szvettert, egy pár harisnyát, egy pár keztyűt, egy meleg téli sapkát és két zsebkendőt. Ezt is mind csak azért vehettük meg a rendelkezésünkre álló pénzen, mert hivataloztunk a kereskedők jószívűségére, akik jelentős engedmények adásával maguk is hozzájárultak Móríc Antal felruházásához. A mi megérdemelt támogatást, mert a bizonyítványa, amelyet most kapott, hemszeg a tisztól és a kilenceselek és nyolcasok száma elenyésző abban. Még megjegyezzük: Móríc Antal tizenkét esztendő fia most ült először villamonson, amikor a holmiját összevásárolni jártunk.

A DÉLI HÍRLAP KARÁCSONYI SZÁMA holnap, csütörtökön reggel korán a rendes időben jelenik meg. A huszonnyolc oldalas karácsonyi szám sok érdekes politikai, társadalmi és művészeti cikket, riportot, elbeszélést, költeményt, gyermekmellékletet, valamint sok egyéb hasznos és szórakoztató olvasni valót tartalmaz. Mindazok az új előfizetők, akik új évtől kezdődően már most előfizetnek, a Déli Hírlapot karácsonytól január elsejéig ingyen kapják.

— Karácsonyi ünnepély. A helybeli magyarszalku baptista ifjúság és annak énekezenekara e hó 27-én a karácsonyt követő vasárnap este 8 órai kezdettel nagy műsoros karácsonyünnepélyt rendez az I. kerületi evangélikus templomban. A műsor keretében az alkalmi prédikáció és a legjobb egyházi írók költeményei mellett sok nagy műének szerepel, melyeket az énekkar zenekísérettel ad elő. A belépés szabad, de az önkéntes adakozást, valamint a műsor megváltásáért befolyó összeget a szegény családok téli segélyezésére fordítják. Vendégeket szívesen látnak.

Nyolc millió dollárt örököltek egy negyvennyolcas honvéd leszármazottai

A világháború után sűrűn bukkant fel a hír, mely évtizedekkel ezelőtt Amerikába kivándorolt rokonok után maradt sokmillió dolláros örökség reményével hozott lázba egyes családokat. A csillogó álmok vége rendszerint egy csomó költség és keserű kiábrándulás lett. Most ismét egy hétmillió dolláros örökségről beszélnek, amely állítólag Pinter Jeromos, egykori negyvennyolcas honvéd, Görgey Artur fővezér tábori szolgálja után maradt volna magyarországi hozzátartozóira.

Pinter Jeromos még Világosnál is Görgey Artur szolgálatában állt, aki bizalmas leveleinek kézbesítésével is őt bizta meg. A világosi fegyverletétel után hónapokig tartó európai bolyongás után 1850-ben kivándorolt Amerikába. A beérkezett amerikai jelentések érdekesen mondják el az egykori magyar honvéd amerikai pályafutásának történetét.

Pinter Jeromos Amerikában sokáig mint gyárimunkás tengődött. Huszéves küzdelem után, 1870-ben szeszgyárat alapított, amely annyira felvirágozott, hogy a világháború kitörésekor Pinter már Amerika egyik leggazdagabb emberének tartották. Haláláig agglégény maradt és minden idejét gyárának szentelte. Amikor 1916-ban meghalt, az amerikai

kai hatóságok egész vagyonát zár alá vették, majd elárverezték s a befolyt hétmillió dollárt a newyorki hatóságok kezelik. A világháború befejezése után az amerikai hatóságok kutatni kezdték Pinter örökösait. A magyarországi hatóságok közreműködésével megállapították hogy Pinter Jeromos Egerben született és négy testvére volt. Bábólnán, Egerben, Abonyban és Turkevén éltek, de már nagyon régen meghaltak, leszármazóik pedig szétszóródtak. Csak annyit sikerült tényként megállapítani, hogy egyik leszármazójuk Balogh Józsefné, nyugalmazott bajai postás felesége, Sasvári Ceres Anna, akinek Pinter Jeromos anyai ágon a dédnagybátyja volt. A leszármazók ügyvédet bíztak meg a hatalmas örökség ügyének felderítésével s az ügyvédek megállapították, hogy Magyarországon valószínűleg tizenhat olyan Pinter-leszármazott él, akik az időközi kamatokkal most már nyolcmillió dollárt meghaladó örökségre igényt tarthatnak.

A magyar hozzátartozók most a külügyminisztérium útján az illetékes amerikai hatóságokhoz fordultak és abban reménykednek, hogy most már hamarosan eldől: kik részesülnek a mesébe illő vagyont jelentő örökségből, ha az valóban létezik.

— Királyi kitüntetésben részesült rendőrőrszék. Chemitzky Imre komiszárús, a helybeli rendőrség egyik kiváló nyomozó tisztviselője, magas kitüntetésben részesült. Öfélése C. A. R. király érdemei elismerésül a Barbatie si Credinta érdemrend másodosztályú érdemjelét adományozta neki, Boldura e n u Simion és Dragan Jon detektívek pedig ezen kitüntetés harmadosztályú érdemjelét kapták.

— Duca volt miniszterelnök özvegyének köszönete. Néhai Duca a miniszterelnök özvegye Nistor Dimitrie dr. megyei prefektushoz táviratot intézett és ebben úgy a megyefőnöknék, mint Coman Augustin főpolgármesternek köszönetet mond a kegyeletteljes megemlékezésért, amellyel a szoborleplezési ünnepségen felejthetetlen férje emlékét méltatták. Ezzel kapcsolatban Nistor Dimitrie dr. megyei prefektus ugyancsak köszönetet mond a megye és a város lakosságának a vasárnapi kettős ünnepségen való impozáns megjelenésért, amellyel a nemzeti események iránti megértésről tett bizonyosságot.

— Streleczy Sándor református lelkész negyedszázados jubileuma. Clodopian Streleczy Sándor református lelkész most ünnepelte meg huszonöt éves papi jubileumát. A jubileumra a clodopian reformátusokon kívül a többi felekezet is részvett. A jubileum előestéjén fátylaszenét rendeztek Streleczy Sándor tiszteletére és ez alkalommal Gruber Sándor mondott üdvözlő beszédet. A jubileum napján tartott istentiszteleten Orth Imre tornaci lelkész ígét hirdetett, Elek Gyula sculjai lelkész bibliát olvasott végezetül Keresztés József resitai lelkész imádkozott. Istentisztelet után a református egyházközösség diszközgyűlést tartott, amelyen Keresztés József méltatta az ünnepelt érdemeit. Azután a különböző üdvözlések következtek. Többek között beszédeket mondtak Balan Miron görög keleti lelkész, Albaiu Ioan igazgatótanító, Muntean Constantin jegyző, Clica Petru községi bíró és még igen sokan mások. Déiben az ünnepelt tiszteletére száz terítékes társasob' j' yct

— A beteg Ferenczy Laci számára tegnap Szent Antal nevében 100 leit, Elek Sándor igazgató 100 leit és K. R. olvasóink 50 leit adományoztak a gyógykezelésére. További adományok a Déli Hírlap kiadóhivatalában adathatók le.

— Aki kényelmesen akar utazni — az fizessen. A vasuti vezérigazgatóság rendeletet adott ki, amely kellemetlenül érinti azokat, akik kényelmesen szeretnek utazni a vonaton és e célból több helyet foglalnak el egynél, sőt igen gyakran lezárják a vasuti fülkék ajtaját. A vezérigazgatóság rendelete kimondja, hogy azok, akik egynél több helyet foglalnak el, vagy pedig a fülkét lezárják, annyi jegyet tartoznak megváltani, ahány helyet elfoglalnak, vagy pedig ahány hely a fülke lezárása miatt üres marad. Ugyancsak szigorúan megbüntetik azokat is, akik azt a kocsiostályt, amelyre jegyük szól, kényelmesebb kocsiostállal cserélik fel.

— Evoken át székszorulásban szenvedő egynekél reggel és este egy-egy negyed-pohár természetes „Ferenc József” keserűviznek kitűnő hatása van, úgy, hogy a bélműködés elrendeződik, a gyomormesztés élénkül, az anyagcsere fokozódik, aminek következtében a közérzet rendkívül javul. Az orvosok ajánlják.

— A délamerikai földrengés rémes pusztítása. Amerikai lapok részleteket közölnek a San-Salvador délamerikai államban pusztított földrengésről. A földrengésnek nincs ugyan ötvenezer halálos áldozata, mint arról az első jelentések szóltak, azonban bizonyos, hogy több mint tízezer ember vesztette életét. A földrengéssel egyidejűleg öt vulkán is kitört és hamuesővel borította el a környéket. Sanvicente városban a földrengés által okozott kár tíz millió dollárra rug. Ebben a városban eddig négyszáz holttestet hoztak ki a romok alól. A romok eltakarítása még folyamatban van és bizonyos, hogy még igen sok halott van alattuk.

Nehéz időkben segítünk takarékoskodni és a nagy

karácsonyi vásárunk

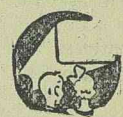
tartama alatt meglepő olcsó áron ajánlunk Kanavas, vászon és damasztot ágyneműnek, Tussort és mosóselymet fehérneműnek

Nagy tétel imprimét mélyen leszállított árban

Népáruház

Timisoara I., Piața Unirii 13

— Beleöltö utolsó fillérjét az üzletbe Budapest egyik legrégebbi kávéháza, a budai Philadelphia kávéház, néhány hónap előtt tönkrement. A kávéházat Ujhelyi Adolf gazdag budai fake reskedő vásárolta meg. Ujhelyi pazar fénytel rendezte be újonnan a kávéházat, amelynek megnyitását karácsony napjára tűzte ki. A megnyitás azonban elmarad, mert Ujhelyi Adolf tegnap reggel megmérgezte magát és meghalt. Bucselelevelében azt írja, hogy sajnálja, amiért jól jövedelmező üzletét a kávéház kedvéért eladta. Az átalakítási munkálatok ugyanis olyan sok pénzbe kerültek hogy már egyetlen fillérje sincsen és a megnyitáshoz szükséges italokat és ételleket sem tudja beszerezni.

Legszebb karácsonyi ajándék DUX,

és csodamozi

fiúknak és leányoknak. Hozza el gyermekét kirakatunkhoz, hogy gyönyörködhessek a DUX-mozi műsorában. Aztán vegyen On is egy csodamozi 750 leiert egy filmmel és vászonnal együtt

CENTRALA DUX

Kecskeméti, Timisoara I., Bul. I. G. Duca 2

Nézzé meg

Horbácz

szenzációs kirakatát, szép, izleses nyakkendőit

I., Bulev. Ferdinand 6

Karácsony másodnapján

Nagy karácsony-est

az Ujságíróklubban

Ünnepi fény, bangulat nyereményjegyek zene, tánc

MOZI

MOZIK MÜSORA:

Szerda, december 23.

Apolló-mozi: Lili kisasszony.

Capitol-mozi: Az Ördögsgiget foglya.

Tivoli-mozi: Rohamsapat előre.

Egy bányári részvénytársaság közgyűlési határozatainak megsemmisítése

Érdekes ítéletet hirdetett a helybeli bíróság a második tanácsa. Lebovits Hermann, a volt Deutsch Arnold és Társa bányári részvénytársaság, jelenleg Ideal bányászati részvénytársaság, ügyvéd, Lakács Andor dr. és Serdariu György ügyvédjével perrel támadta meg a részvénytársaságot és kérte a helybeli törvényszéket, hogy az 1934. évi július hó 28-án és az 1934. évi október hó 28-án megtartott közgyűlések határozatait semmisítse meg. A júliusi közgyűlést azon alapon támadta meg, hogy az 1933. évi december 31-iki mérleg saját vagyona alapján több mint 2 millió lei értékűt tüntetett fel, holott a részvénytársaság saját tőke hiányában csak idegen pénzzel dolgozhatott. A júliusi közgyűlés határozata nem fedvén a mérleg adatait, az megsemmisítendő. De a júliusi közgyűlés határozata még azon alapon nem határozott a felszámolás kimon-

dása kérdésében, ellenére azon ténynek, hogy az 1933. évi mérleg a 900 000 leinyi alaptőkével szemben több mint 600 000 leinyi veszteséggel zárult. Az 1934. évi októberi közgyűlés határozatait azon a címen támadta meg a felperes, hogy időközben a veszteség újból több mint 2 millió leiel szaporodván, a közgyűlés az alaptőkét felszámolás kimondása nélkül 90 000 leire szállította le és mert az igazgatóság az előző közgyűlés felhatalmazása és a régi részvényesek értesítése nélkül a 90 000 leire leszállított alaptőkét új részvények kibocsátásával 4 400 000 leire emelte fel.

A helybeli törvényszék Balázs Viktor dr. ügyvéd védekezése alapján felperes mindkét keresetét annak idején elutasította, míg az ítélet a az elsőfokú ítéletek megváltoztatásával Lebovits Hermann felperes felebbezéseinek helyt adott és mindkét közgyűlés határozatait megsemmisítette.

ANTONESCU KÜLÜGYMINISZTER ELUTAZOTT PÁRISBÓL. Párisi jelentés szerint Antonescu külügyminiszter megérkezése a francia fővárosban véget ért és tegnap este elindult hazafelé. Francia politikai körök szerint Antonescu az utóbbi két napon Prága és Bécs között közvetített és tárgyalásai alapján Prága hajlandó is a megegyezésre. Antonescu külügyminisztert esztendőre várják Bucurestibe.

Daladier francia hadügyminiszter elmentése. Carol király öfélése a francia hadügyminiszterek a Román Koronarend nagykeresztjé adományozta.

A hadsereg legfelső tanácsának tagjai. A hivatalos lapban megjelent a hadsereg legfelső tanácsának megalakítására vonatkozó királyi dekrétum. A tanács elnöke Anghelescu tábornok, hadügyminiszter, tagjai pedig Nicolae királyi herceg, Samonovici, Manu, Prodan, Jonecu Mihail, Ciuculescu és Todicescu tábornokok, akik szavazati joggal is rendelkeznek. Tagjai a tanácsnak még Balanescu alengernagy, Stoicescu és Glatz Alexandru tábornokok is, akik azonban csak tanácskozási joggal rendelkeznek.

Megnyilt

Wellmann nyugalmazott tanár balesete. Komolyabb baleset érte tegnap délelőtt Wellmann Rezső nyugalmazott tanárt. Az idős ur a Neptun-fürdőből villamoson akart hazamenni III. kerületi Coroana de Otel-utcában levő lakásába. Erős rövidlátása miatt a felszállásnál eltévedt a lépcsőn, közben a villamos megindult és Wellmann tanárt a földre sodorta. Erre megállították a villamoskocsit és felsegítették a tanárt, aki nagy fájdalommal panaszkodott. A mentők beszállították a kórházba. Balesetének híre ismerősei körében ószinte sajnálkozást váltott ki.

Elegáns, izléses ajándékok csak

Harcbátz

uridivatüzletében
szerezhet be

1., Bulev. Ferdinand 6

az Újságíróklub

Háborog az óceán. Az Atlanti óceán napok óta óriási vihar dühög. A vihar igen megrongálja a hajók közlekedését. Valamennyi hajó óriási késéssel érkezik rendeltetési helyére. A Queen Mary luxusgőzös tizenhat óras késéssel érkezett vissza Amerikából.

A tengeri fegyverkezés örülletes tempója. A Daily Herald jelentése szerint tíz nap múlva a nagyhatalmak nagy tengeri fegyverkezésbe kezdenek. Ugyanis december harmincegyedikén lejár ugy a washingtoni, mint a londoni flottaegyezmény. A tengeri fegyverkezés terén Anglia áll az első helyen, mert jelenleg az angol hajógyárakban kilencvenkilenc hadihajó épül.

KOPROL adagolása igen könnyű: kisebb gyermekek számára negyed, nagyobbaknak fél pasztilla elegendő.

Ellenőrizze gyermeke napi székletét!

Minden intelligens anya tudja, hogy gyermeke napi széklete a szervezet legfontosabb funkciói közé tartozik, amelyet állandóan ellenőrizni kell. Ha egyetlen nap kimarad a széklet, azonnal segítségére kell sietni a beleknek. Adjon ilyenkor gyermekének hashajtót. Mínt hogy a gyermekek nem szívesen szednek kellemetlen ízű szereket, adjon nekik KOPROL csokoládépasztillát, ezt a biztos, de enyhe hatású hashajtót, amely kellemes íze miatt már annyira kedvelté lett a gyermekek körében.

KOPROL

a gyermekek ideális hashajtója

Vissza Szovjetországba!

A szovjetparadicsom hű leicása egy francia író őszinte vallomásában

Nemrég — miként megirtuk — szovjetországi tanulmányutjáról beszámolt két francia író, André Gide és Dorgales. A tanulmányút, amely három évig tartott, alaposan kiábrándította a kommunizmusból a két francia író, holott annak idején mindkettő lelkesedett a kommunista rendszerért. André Gide tapasztalatait könyvben írta meg, amelynek címe Vissza Szovjetországból. Ennek a könyvnek a tartalma mindenkit kiábrándít a vörös paradicsomból. Szovjetországban — írja Gide — nem szabad hatóságokkal ellenkezni és nem szabad azokat a legszelvidebb módon sem bírálni, mert az emberek a legszigorubb büntetésnek teszik ki magukat. Nincs ország, amelyben a szabad szót kevésbé terrorizálnák és elnyomják. Tílos az embereknek más-keppen gondolkozni, mint azt a Pravda című hivatalos kommunista lap előírja. Senkinek nem szabad külföldre menni és nem szabad semmit sem megtudnia arról, hogy mi van az ország határain túl. Így akarják az embereket abban a tudatban tartani, hogy Szovjetországon

külön nincsen boldogság aföldön. Mindenben óriási a hiány. Az ellátás kritikán alóli. Az állam nem törődik vele, hogy elegendő élelem és elegendő közszükségleti cikk van-e, mert nincsen versenytárs. Az ugynevezett eredményekből, na azok egyáltalán néhol léteznek, csak néhány kiváltságos embernek van haszna, aki viszont lenézi alantasait és kegyetlenül bánik a munkásokkal és a szegényekkel.

Gide könyvében megírja azt is, hogy a szovjet leglényesebb hívei sem tarthatnak előadást vagy beszédet anélkül, hogy annak szövegét nem mutatnák be előre. Szovjetországban való tartózkodásának idejében ő maga is több beszédet tartott, de ettől elmult a kedve, mert beszédeit a szovjet urak saját tetszésük szerint alakították át és azokat az előírt formában kellett megtartani. A francia kommunisták valamikor nagyon lelkesedtek Gideért, de könyvének megjelenése után alaposan kiábrándultak belőle. Azt szerették volna, ha az oroszországi állapotokat dicsérte volna, erre azonban nem volt kapható.

A KOMMUNISTÁK KIÉRŐSZAKOLTAK CSEHSZLOVÁKIÁBAN A NÉPFRONTOT. Prágai jelentés szerint rövidesen megalakul a csehszlovákiai népfront. A szociáldemokrata párt ellene volt a tervnek, mert nem volt hajlandó együttműködni a kommunistákkal. Erre a kommunisták kijátszották a szociáldemokratákat olyképpen, hogy ezek tudta nélkül tárgyalásokat kezdtek a szocialista szervezettekkel. Ezek a tárgyalások megállapodással végződtek és kimondták, hogy a népfront megalakítását február hatodikán hozzák ünnepélyesen nyilvánosságra.

A légügyi alap bevételei. A légügyi minisztérium kimutatást készített, amelyből kitűnik, hogy ez év április elsejétől december 18-ig a légügyi alap javára 461 millió lei folyt be.

Kis eseléd a vádlottak padján
Bíró: Ezennel kihirdetem az ítéletet. A bíróság három hónapi fogazával sújtja.
Vádlott (aki mindenes eselédjány):
És hetenként hányszor kapok kimenőt?

Ebédmenü 30 lei

Órarend

Az óra lapján a nagy és a kismutató pontosan déli tizenkét órakor fedik egymást. De fedik egymást máskor is. Most már az a kérdés, hogy déli egy óráról másnap egy óráig hányszor fedik egymást a két mutató: Huszonkétyszer.

déli étterme

Kivégezték Kassa herceg lázadó fiait. Addis Abebából érkezett jelentés szerint Kassa herceg fiait akiket lázadó csapatok élén nemrég északi Abessziniában elfogtak, kivégezték.

Halálozások. Meghaltak özvegy Schir Anna, született Schweska kilencvenhárom, Bíró Jakab kereskedő hatvanhárom éves korban.

* Karácsonyi ajándéknak vásároljon perzsaszőnyeget engedménnyel. Centrais Lănei S. A. (Weisz-palota.)

Sport

Mindössze egy országos bajnokságot szereztek a gyengén szereplő bánági ökölvívók

SZENTESTÉN KILENC ÓRAIG KÖZLEKEDNEK A VILLAMOSOK. A városi villamosvasutak igazgatósága hivatalosan közli, hogy módot kíván nyújtani a forgalmi alkalmazottak számára a szentesténi családjuk körében való eltöltésére és ezért 1935 december 24-én este kilenc órakor leállítja a teljes villamosforgalmat. Az utolsó villamosok csak este nyolc órakor indulnak el a II. kerületi villamos végállomásokról.

— Szabálytalanság miatt reifüggesztett adótitczek, Cadariu Emil satumarei pénzügyigazgató több vidéki adóhivatalban vizsgálásokat fedezett fel. A szabálytalanságok miatt Ratiu Vasul tarnabarei és Manea Juan odoreui adóhivatali főnököket, valamint Dimitrescu Constantin, Dumbraviceanu Nicolae és Brudariu Stefan adóvégrehajtókat felfüggesztette állásuktól. Mivel az elszikkasztott összegeket megtérítették, egyiküket sem adták át az ügyészségnek Radu Vasile satumarei III. számú adóhivatali főnök, akinek fenhatósága alá a felfüggesztett öt tisztviselő tartozik, benyújtotta lemondását és kiválik a pénzügyigazgatóság kötelékéből.

— A német tengeri hajóhad új vezetője. Berlinből jelentik, hogy Pförtner tengernagy december végén nyugalomba vonul és azért lemondott a német hajóhad vezetéséről. Utóda Carls altengernagy.

— Karácsonyi ünnepélyek. Torma református nőszövetség és a vasárnapi iskola növendékei karácsonyfaünnepélyt rendeztek, amelyen a szegények között háromszáznál több szeretetszolgálatot osztottak ki. Ugyancsak karácsonyi ünnepséget rendezett a tormaci Hangya szövetkezet is, amely tízenegyzégy református iskolai növendéknek ruhát, cipőt és ajándékoszolgálatot juttatott.

— Hercz Márton könyvkiadót áttették a határon. Hercz Márton bucaresti könyvkiadót Oradea mellett áttették a határon. Az élelmes könyvkiadó évek előtt a Szívek harca című füzetes ponyvaregény több millió füzetével vagyontól óriási összeggel gyarapította. Legutóbb azonban az állambiztonsági rendőrség olyan megállapításokat tett, hogy a Hercz kiadó vállalat raktárában nagymennyiségű kommunista propaganda anyag is van. Erre eljárás indult meg Hercz Márton ellen és ennek folyamán megállapították, hogy nincsen román állampolgársága és ezért kiutasították Romániából.

— Az ukrán nemzeti párt határozata. Cernautiban az ukrán nemzeti párt Zaloziczky dr. szenátor elnökelete alatt végrehajtóbizottsági ülést tartott. Az ülésen kimondták, hogy az ukrán nemzeti párt magát a romániai ukrán népközösség képviselőjének tekinti, mely magában foglalja mindazokat az állampolgárokat, akik magukat román nemzetiiségüknek vallják. Kimondták azt is, hogy minden rendelkezés eszközkel fellépnek azon ukránok ellen, akik más politikai pártok tagjai.

— Felgyújtotta önmagát. Rettenetes módon vetett véget életének Andrei Dochita fővárosi idegbeteg asszony. A szerencsétlen nő leöntötte ruhát petróleummal és azután meggyújtotta azokat. Mire a mentők megérkeztek, szénáé égett.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

Sch. R. Az ügyvel, mely iránt érdeklődik, a Déli Hírlap nem foglalkozott. A dolog egyébiránt nem most, hanem még a múlt évben került a nyilvánosság elé.

minőségileg átanóztatlan. Néhány évtized óta az egész világ egészségét óvja. Orvosilag ajánlja.

Az országos ökölvívóbajnokságok versenyei Galatiban befejeződtek. A bánági versenyzők gyengén szerepeltek, mert csupán Gilicze III. szerezte meg selyesportjában az országos bajnokságot, míg a többiek vereséget szenvedtek. A döntő mérkőzés eredményei a következők: légsúlyban Rodan (Muntenia) kiütéssel győzött Mant (Bucovina) ellen. A bantamsúlyban Gáspár (Muntenia) kiütéssel győzött Cionoiu (Oltenia) ellen, a nehézsúlyban Gilicze III. (Bánág) pontozá-

sos győzelmet aratott Cavadia (Dunarea de Jos) ellen. A könnyűsúlyban Anghel (Dunarea de Jos) pontozással győzött Savici (Bánág) ellen. Kis-középsúlyban Bancescu (Moldova) pontozással győzött Jelesneac (Dunarea de Jos) ellen. A középsúlyban Cotidis (Moldova) pontozással győzött Serban (Dunarea de Jos) ellen. Kisnehézsúlyban Pop (Dobrodgea) győzött Tofan (Muntenia) ellen, míg a nehézsúlyban Stanescu (Muntenia) kiütéssel győzött Drac (Bucovina) ellen.

A Venus két új játékos

A fővárosi Venus betérjesztette Beffa és Vikelidis görög játékosok szerződésére vonatkozó ívet és a szövetségtől a két játékos igazolását kérte. A két játékos már tavasszal szerepel a Venus csapatában.

A B-válogatott Istambulban játszik

Hetek óta folytak a tárgyalások, hogy az országos válogatott második garnitúrája részére turát kössenek le. A tárgyalások eredményeképpen a B-válogatott január elsején és harmadikán Istambulban szerepel. A válogatott keret összeállítása azonban meglehetősen nehéz feladat, mert a legtöbb csapat felhagyott az edzéssel és a játékosok nagyrésze pihen. Valószínű, hogy a keret nagyrészt cluji játékosok adják. A közpofedezet helyén Dobra fog szerepelni, de számítanak Bindea játékára is.

— Koraszülött gyermekholttest egy színházi épület tetején. Az oradeai csendőrskola növendékei színi előadásra készülődnek és a próbákat az oradeai színházban tartották. A próba egyik szünetében több csendőr kiment a színház tetőtéraszára és ott megdöbbenéssel állapította meg, hogy a terraszon vérvomok láthatók. Hamarosan kiderült, hogy valaki koraszülött gyermeket gyömszőrt a színház esőlevezető csatornájába. Bizonyosra veszik, hogy a tettes csak a színház helyzetével ismerős egyén lehetett.

— Műsoros délután Tormac közösgében. Tormacon a vasárnapi iskola növendékei karácsony első és második ünnepnapján műsoros délutánt rendeznek. Előadásra kerülnek karácsonyi szindarabok, énekek és szavaltatok. A két délután tiszta jövedelmét jótékony célra fordítják.

— A botrányhős — apa lett. Sárga Ferenc dr. feleségének, Darkó Magdának, Budapesten kisleánya született. Remélhető, hogy most már a házaspár, amely hónapokon keresztül foglalkoztatta a nyilvánosságot, szép csendesen visszavonul. Sárga Ferenc különben Amerikába készül, ahova nemsokára felesége és gyermeke is követni fogja.

A Sparta jégkorongcsapata Budapesten győzött

A prágai Sparta jégkorongcsapata Budapesten nagy kiüzdelem után 5:4 arányban győzött a BKE együttese ellen.

A cseh válogatott Bucuresetiben játszik

A cseh válogatott csapat ellenfele április 23-án, vagy május 9-én a román válogatott labdarugócsapat lesz. A mérkőzés Bucuresetiben játszák le.

Magyarországi csapatok sorra győznek külföldön

A Ferencváros Bazelben 4:2 arányban legyőzte az FC Bazel csapatát. A Hungária Málta szigetén 6:0-ra győzött a St. Georges együttese ellen. Montpellierben a Kispest 6:4 arányú győzelmet aratott az FC Montpellier ellen, míg a Bocskai csapata Cherbourgban 8:3 arányban verte a kerületi válogatott csapatot.

— Bulgária elismeri az olasz hódítást. Római jelentés szerint Bulgária elismeri Olaszország abessziniai hódításait. A római bolgár követ tegnap megjelent Ciano gról olasz külügyminiszternél, akivel közölte, hogy Bulgária Addis Abebában konzulátust állít fel.

— Öngyilkos lett a temető őre. Siria aradmegei községben Rác István hetvenöt esztendőes temetői őr felakasztotta magát. Mire tettét észrevették, már halott volt.

— Földoldali hűdésben fekvő betegeknek reggelenként egy kis pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet a beleket fájdalom nélkül alaposan kitisztítja, az anyagcsere-t biztosan felfrissíti és így nagy megkönnyebbülést szerez. Az orvosok ajánlják.

— Kétszáznyolcvan bányász borzalmas halála. Néhány nap előtt megírtuk, hogy az indiai Asarsol bányatelepen az egyik tárnában robbanás történt és a szerencsétlenség következtében kétszáznyolcvan bányász a föld mélyében rekedt. Megmentésükre megindult a munkálat, de hamarosan kiderült, hogy a bányában duó nagy tűz miatt egyetlen bányász sem lehet megmenteni. Ennek következtében elrendelték az égő bánya elzárását mindaddig, míg ott a tűz magától elalszik.

Ünnepi bor 7 lei Ünnepi bor 7 lei

A „Vinum”-pincék elismeri prima minőségű asztali- és pecsenyeborai, fajborok, borkülönlegességek és pálinkák az ünnepekre leszállított áron minden városrészben kaphatók

Kérjük az eredeti „VINUM” töltésre ügyelni!

Eredeti „Vinigi” Vermouth és Malaga

fizta seiyem nyakkendő
szép mintákban
250 lei
legalkalmasabb karácsonyi ajándék
Horbázt-nál

Komplet
SKI-
fel szerelés
POLAI
korcsolya
jéghecko

nagy választékban legolcsóbban

RECTA sportüzlet
I., V. Alexandri-utca

Férjének, feleségének, gyermekeinek ismerőseinek legolcsóbb karácsonyi ajándék egy arany töltött névvel bevásárolva. Legnagyobb választékban és legolcsóbb árban kapható

Fenyő papírzöld
Telefon 19-55

Karácsonyi és újévi újdonságajándék

legnagyobb választékban
szencziácós olcsó árakban
Babakülönlegességek

Pollák Károly

papir- és játékuiletében
Timisoara IV., Piafa Gen. Dragalina
Nagy választék Mikulás-ajándékokban

Ekszerek, órák, ezüstnemű

legolcsóbb beszerzési forrása

Alex. Reichenbach

I., Piafa I. C. Brătianu 3
a „Déli Hírlap” mellett

A „Solidaritetea” S. A. R. részle
szindikátus eladási helye

Vegyen
értékálló ajándékot
Keckseméi-tó
Eulv. I. G. Duca 2

Antichita
FISCHHOFF
Itt 18-09.
Str. Duca 6.
Comissio.
Hallo.
Hallo.
Occassio.
Firma.
FISCHHOFF

Színház

Ma este: Esernyős király,
az ünnepek alatt több újdonság

Benaczkya francia vigoperetje, Esernyős király minden színháznál eddig bemutatták, táblás házakat. Lajos Fülöp francia király idejében mulatságos dolog történt és olyan is, melyek a színhádon is nagy sikere volt. Kitűnő és mulattató Esernyős királyt szerdán este fővárosi kiállításban mutatja a magyar színház Krémer Manci, Edit, Németh Böske, Kőszeghy Maanyi, Szilágyi Mihályi, Kovács, Szabados, Szabados és Rittingerrel a fűszerepekben. Szerdán délután 6 órakor Meller Rógyi híru újdonsága a Vallo más szereplőjére a magyar színház Krémer Manci, Edit, Németh Böske, Kőszeghy Maanyi, Szilágyi Mihályi, Kovács, Szabados, Szabados és Rittingerrel a fűszerepekben. Szerdán délután 6 órakor Meller Rógyi híru újdonsága a Vallo más szereplőjére a magyar színház Krémer Manci, Edit, Németh Böske, Kőszeghy Maanyi, Szilágyi Mihályi, Kovács, Szabados, Szabados és Rittingerrel a fűszerepekben. Szerdán délután 6 órakor Meller Rógyi híru újdonsága a Vallo más szereplőjére a magyar színház Krémer Manci, Edit, Németh Böske, Kőszeghy Maanyi, Szilágyi Mihályi, Kovács, Szabados, Szabados és Rittingerrel a fűszerepekben.

Csütörtökön este nincs előadás. Már a karácsonyi ünnepeket bevezető elősónapon két premierrel is kedveskedik a magyar színház igazgatósága. Az egyik a kitűnő Csodahajó, a másik a szenzációs Sok hűhó Emmyéért című operett-újdonság. Ezek az újdonságok Timisoarán kerülnek először színpadra.

Az ünnepi műsor egyébként is úgy van összeválogatva, hogy mindenki megtarthatja a kedvére való darabot és az időbeosztás is kedvező, mert a három ünnepen minden újdonságot megnézhetnek.

A magyar társulat műsora:

Csütörtök délután 5 órakor: Aladár nem számár. Nagy gyermekoperett. Olcsó árak.
Csütörtök este: Nincs előadás.
Péntek délután 3 órakor: Néma levante. Újdonság. Rendes helyárrakkal.
Péntek este 6 órakor: Csodahajó. Operett-premier. Rendes helyárrakkal.
Péntek este 9 órakor: Sok hűhó Emmyéért. Operett-premier. Rendes helyárrakkal.
Szombat délután 3 órakor: Csavargó-lány. Újdonság. Rendes helyárrakkal.
Szombat délután 6 órakor: Csárdás. Újdonság. Rendes helyárrakkal.
Szombaton este 9 órakor: Csodahajó. Újdonság. Rendes helyárrakkal.

Közgazdaság

omoly veszedelem fenyegeti
a bánási disznóhizlalást

A vármegyei egészségügyi hivatal a közegészségügyi felügyelőség utasítása alapján rendeletet bocsátott ki, amely a bánási községek disznóhizlalására sürgős csapást jelenthet. A rendelet értelmében egészségügyi okokból tilos a községek belső területén tiznél több disznót tartani. A rendelet hivatkozik a közegészségügyi törvény végrehajtási utasítására, amely a disznóhizlalást „tisztaltalan iparnak” minősíti és elrendeli, hogy tiznél több disznót csak a községen kívül lehet hizlalni. Ezentúl disznóhizlító telepeket a városoktól csak egy kilométer, községektől félkilométer távolságban szabad létesíteni.

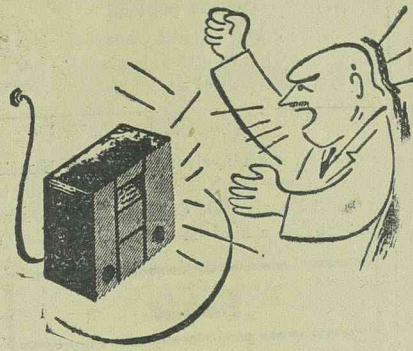
A bánásban sok község lakossága aglalkozik nagy mértékben disznóhizla-

lással. Így például Comlosulmic és Varias községekben a lakosság ötven százaléka disznóhizlalásból él. Az érdekelt lakosság most a vármegye vezetőségéhez fordult segítségért. A megye ideiglenes bizottsága tegnap elhatározta, hogy ebben az ügyben felkéri a vármegyei főállatorvosi hivatalt, valamint a mezőgazdasági kamarát emlékiratok megszerkesztésére, amelyekben rámutatnak arra, hogy Timis-Torontalmegye gazdasági helyzetét erősen megrendítené a rendelet srvényesítése. Az emlékiratot a megyei kamarai képviselők által illetékes helyre juttatják azzal a megkereséssel, hogy a törvény végrehajtásának utasítását méltányosan dolgozzák át.

A külkereskedelmi mérleg tehát eddig 7.6 milliárd lei felesleget tüntet fel. A külkereskedelem forgalma azonban még egyre növekedik és a kereskedelmi miniszter reméli, hogy a felesleg ebben az esztendőben eléri a nyolc milliárd leit. A kormány gazdasági bizottsága által jóváhagyott kilenc milliárd lei értékű kompenzációból csak két milliárd lei értékű kompenzációs ügyletet bonyolítottak le.

A szabadforgalmi devizák piacán a következő árfolyamok voltak: német márka 38.80—39.10, drachma 0.89—0.90, cseh korona 4.65—4.85, olasz líra 6—6.10.

Elcsendesedett a gabonapiac. A bánási gabonapiacra a buza irányzata lanya és az üzleti forgalom csendes. Az árak a piacon a következőképpen alakultak: buza constantai rendeltetéssel 440 és timisoarai rendeltetéssel 420 lei, tengeri 215, zab 265,

Haragban
van
rádiójával?

Pedig nem tehet a rossz vételről! A rokkant csövek feszik tönkre a készülék hangját.

UJ TUNGSRAM-CSŐ
és szent a békel

Vásároljon Tungstram-rádót, ha csakis eredeti készlettel csomagolásban

takarmanyparpa 320, tavaszi árpa 350, korpá 230, muharmag 390, napraforgómag 390, tökmag 650, cirokmag 190, kismalmi liszt a 30/70-es beosztásból 780, nagymalmi liszt 800 lei száz kilónként. A lucernamag 26 50 és a lóheremag 25 lei kilónként.

Valuták hivatalos árfolyama. (Az első szám a vételt, a másik az eladást jelenti.) Francia frank 5—5.50, svájci frank 22—23.75, angol font 495—500, olasz líra 5.20—5.30, dollár 99.50—100, belgas 16.50—17, hollandi forint 52—55, cseh korona 4.50—5,

osztrák schilling 23.50—24.50, pengő 25—25, német márka 40—42, dinár 2.90—3.05, leva 0.80—1.10, zloty 18.75—19.50.

Valuták magánárfolyama. (Az első szám a vételt, a másik az eladást jelenti.) Francia frank 9.90—10.10, svájci frank 45—46, dollár 185—190, angol font 980—995, olasz líra 9.70—9.90, osztrák schilling 33.50—34.50, magyar pengő 35.50—36.50, dinár 3.40—3.50, cseh korona 5.60—5.70, német márka 41—42, Napoleon arany 1250—1260, arany font 1550—1560.

Rádió

11.15.

Szerda, december 23. Radio Románia és Bucuresti. 7.30: Reggeli műsor közvetítése. 13: Gramofonlemezek. 13.25: Sport hírek adása. 13.40: Gramofonlemezek. 14.15: Hírek közvetítése. 14.30: Gramofonlemezek. 15: Hírek. 18: Jovica Luca zenekara bánati népzene ad elő. 18.05: Rozuca Sándor román népdalokat énekel. 19.25: Rádiózenekar. 20.25: Iskolai énekar. Román karácsonyi dalok. 21: Holst: A bolygó — zenei művelemek. 21.40: Niculescu Sabina hárfázik. Albu Sándor hegedül. Tournier: Őszi séta; Két romantikus éjszaka. Saint-Saens: Ábránd. 22.10: Vásziliu Maxim karácsonyi dalokat énekel. 22.45: Vendégelői zene. 23.20: Hírek. Budapest I. 7.45: Torna, utána gramofon. 11: Hírek. 11.20 és 11.45: Felolvasások. 13.05: G. Kiss Zsuzsa zongorázik. 13.45: Hírek. 14: A rádió szalózenekara. 15.40: Hírek. 17.15: Diákféltóra. 18: Ulrich Győző előadása. 18.25: Cigányzene. 19.20: Révai Géza felolvasása. 19.50: Lemezek. 20.20: Az Operaház előadásának ismertetése és 20.30: Az előadás közvetítése: Azra. 21.10: Hírek. 22.20: Külügyi negyedóra. 23.25: Időjárásjelentés. 23.30: Jazz. 24.10: Óreg primások zenekara. 1.05: Hírek. Budapest II. 19.50: Előadás. 20.30: Kantonzene. 22: Hírek. 22.20: Hanglemezek. Bécs. 17.05: Énekar. 17.25: Gitárnégyes. 18: Vonósnégyes. 19.25: Betlehemi dalok. 20.15: Opera. 23.30: Vonósnégyes. Belgrád. 20.50: Népszerű dalok. 23.20: Négyes. Berlin. 20: Karácsonyi dalok. 20.15: Ünnepi zene. 21.45: Vidám karácsonyi dalos-zene egyveleg. 23.30: Könnyű-zene. Deutschland-sender. 20: Szórakoztató-zene. 21.10: Vonósnégyes. 22.15: Könnyű-zene. 24: Táncczene. Milánó. 18.15: Zongorajáték. 19.50: Lemezek. 21.40: Vegyes-zene. 22: Szimfonikus-hangverseny. 24.15: Táncczene. München. 21.45: Zongoranegetes. 23.50: Szórakoztató-zene. Prága. 23.15: Táncczene. 23.50: Pastorale. Róma. 18.15: Táncczene. 23: A rádiózenekar. 23.45: Táncczene. Stockholm. 21: Hegedű és zongora. 22.15: Karének. 23: Táncczene. Strassburg. 21.15: Kivánságlemezek. 22.15: Lemezek.

Csütörtök, december 24. Bucuresti. 7.30: Reggeli műsor közvetítése. 13: Gramofonlemezek. 13.25: Sport hírek adása. 13.40: Gramofonlemezek. 14.15: Hírek közvetítése.

14.30: Gramofonlemez. 15: Hírek. 19: Felolvasás. 19.10: Rádiózenekar. 19.55: Felolvasás. 20.15: Rádiózenekar. Fugelmann: Játékoltban. Dragol: Román karácsonyi dal. Cucin: Öt karácsonyi ének. Königsberger: Ze ei karácsonykép. 20.55: Barbu Aca Brediceanu: Karácsonyi dalait énekl. 21.15: Különböző népek karácsonya — zenével. Budapest I. 7.45: Torna, utána gramofon. 11: Hírek. 11.20 és 11.45: Felolvasás. 12.45: Közvetítés a II. ker. állami Toldy Ferenc reáiskola fizikai laboratóriumából. 13.15: Állástalan Zenezek Szimfonikus Zenekara. 13.30: Hírek. 14.40: Cigányzene. 15.40: Hírek. 17: Közvetítés a Nemzeti Múzeum előtt felállított karácsonyfáról. 17.45: Dr. Darányi Kálmán a gazdákhoz. 18.25: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. 19.35: Andersen Felicia karácsonyi verseket m. n. d. 20: Harangszó. Utána Tóth Tihamér dr. előadása. 20.30: Orgonaszámok. 21: A rádió szalózenekara. 22.10: Hanglemezek. 23.30: Beethoven: IX. szimfonia, d-moll négy tételben. 1: Éjjeli szentmise a városmajori plébániatemplomból. Szentbeszédet mond: Mészáros János dr. budapesti érseki ált. helytartó. Budapest II. külön műsort nem ad. Bécs. 18: Karácsonyi hangverseny. 20.15: Kamarazenekar. 22: A bécsi fiúzenekar hangversenye. 23.30: Lemezek. 24.30: Fuvósnyitány. 1: Éjjeli mise. Belgrád. 21: Énekar. 22: Zongorajáték. 22.20: A rádiózenekar. 23.20: Dalok. 23.50: Szimfonikus hangverseny. 1: Éjjeli mise. Berlin. 19: Zene dalokkal. 21: Hangverseny. 23: Szórakoztató-zene. Königsberg. 19.30: Zenekari hangverseny. 22: Hess Rudolf beszéde. Lipse. 20: Gyermekkar karácsonyi dalokat ad elő. 23.30: Karácsonyi oratorium. Milánó. 18.15: Karácsonyi zene. 21.40: Karácsonyi hangverseny. 24.15: Táncczene. München. 20.45: A rádiózenekar. 23: Lemezek. 1: Lemezek. Prága. 20.50: Zenekar. 23.20: Táncclemezek. Róma. 18.15: Karácsonyi zene. 21.40: Karácsonyi hangverseny. 23: Orgona és zenekar játéka. 23.40: Táncczene. 24.55: Éjjeli mise. Stockholm. 21.30: Karácsonyi dalok. 22.55: Lemezek. Strassburg. 19.30: Könnyű-zene. 21.15: Lemezek. 22.15: Karácsonyi lemezek. Stuttgart. 23.30: Régi karácsonyi dalok. Varsó. 23.10: Karácsonyi oratorium.

Ápróhirdetések

Alkalmazás

Patikai takarító

Keresetük a Meisner győgszertárba. II., Piața Petru Maior. (4950)

Állást keres

Gyermekgondozónő

E csecsemőgondozásban jártas, azonnal állást keres. Cimeket kérem a kiadóba „Gyermekgondozónő” jelígre leadni. (4080)

Fordító-irodám

Piața Brătianu 2 sz. alatt, (a Déli Hírlap mellett) van, ahol, mint eddig is olcsón válnak a kérvények, kereskedelmi levelek, szerződések, bizonyítványok stb. kifogástalan fordítását, illetve leírását román, magyar, német, francia, angol, olasz, szerb, cseh és orosz nyelven

N. MAGDU

román nyelv és gyorsírás tanár, Bucaresti és Timișoara város volt első fordítója.

Perfekt vasalónő

aki kemény ing és gallér vasalását is vállalja házaknál és otthon is munkát vállal. II., Str. Telegrafului 65. (4031)

Angol-francia

órákat ad a két nyelvet tökéletesen beszélő urinő. Esetleg fél napos elfoglaltságot is vállal ur családnál. Cimeket „Angol-francia” jelígre a kiadóba kérek. (4081)

Vadás

1-szobás

kényelmes fürdőszobás, konyhás lakást az I. kerületben vagy a Bulev. Mihai Viteazul elején kívénnek. Cimeket „Pontos fizető” jelígre a kiadóba kérek. (3002)

1-szobás

kerti fürdő-szobás garzonlakás, azonnal kiadó. III., Str. Treboniu Laurean 3. (4830)

Két-szobás

lakás fürdőszobával és összes mellékkeliségekkel azonnal is kiadó. III., Str. Odobescu 40, emeletes sarokház. (4938)

Családi ház,

3 modern szoba, összes mellékkeliségekkel, nagy kerttel, csendes fekvésű. III., Str. Corbului 18, azonnalra kiadó. Érdeklődni: Róth lisztkereskedés, IV., Piața Dragalina. (4948)

Adás-vétel

Eladó fényképezőgép

9x12-es, lemez- és filmkazzettákkal, jutányos árban kapható. Alkalmos karácsonyi ajándék. Cim a kiadóban. (4030)

Akar-e örömet szerezni?

Akkor vegyen maradandó értékű ajándékot, Alkalmi vételekből brilliáns ékszerek, arany, ezüstör, perzsaszőnyegek, műtárgyak, fotó-cikkek, porcellánok, kristályok és számtalan tárgyaiból szívesen juttatok k. vevőimnek karácsonyi ajándékot igen olcsón.

STERNBERG

Mercy-utca (842)

Antik íróasztal

olcsón eladó. Cim a kiadóban. (4032)

Ünrepekre

kitűnő aradhegyaljai fehér és vörös borok már 10 leitől felfelé kaphatók a termelőnél, III., Doja-utca 14. (4946)

Eladó

jó állapotban lévő kézimangorló. I., Piața Brătianu 3. Ungár. (3084)

Márkás olajfestmények

igen jutányosan kaphatók. Ritka alkalmi vétel. Cim a kiadóban. (4083)

Rádió

3+1, nagyon olcsón eladó, ugyanott elsőrangú dió kapható. IV., Str. Fröbl 16 sz. udvarban második ajtó jobbra. (4949)

Ha szép akar lenni

Használjon KOLKA-tele liliom-tejkrémet, liliom-tejszappant, liliompudert három színben. Kapható kizárólag a Városi gyógyszerárban a „Fekete Sasor” I., Piața I. C. Brătianu

Vissza kell adni

ugyan a könyvet, de a tudás a szórakozás, az élvezet öröme marad.

Ezt nyújtja

a DELI HIRLAP előfizetőnek havi 25 leiert, minden másnak havi 40 leiert a

CULTURA

könyvkereskedés köcsönkönyvtár Timișoara IV., Bv. Carol 1

Naponta lehet cserélni!

Különítele

Olcsón

befon nádszékeket egy vak. II., Str. Gh. Adam Willweith. (43)

Leszaladt harisnyaszemek

felszedését pontosan és olcsón vállalom. ker., Str. Gh. Asachi 21. Ujter sarokház.

Hirdessen a

Déli Hírlapban

Igy történt...

Aszódy János történelmi riportorozata

13

(Copyright by Ed. PEN and Déli Hírlap 1936/37.)

Számtalan alosztályt foglal magában, amelyek mindegyike külön „szerepkört” töltött be. Így nemcsak a szárazföldi és tengeri kémiszolgálat tartozott az „Intelligence Service” feladatai közé, de a cenzura, kereskedelmi és ipari hírszerző-szolgálat (municiontelepek szabotázsának megszervezése stb.), valamint külön alosztály a titkos irások tanulmányozására, a gyarmatok megfigyelésére stb. stb. Ezenkívül minden hajóraj külön „uszó kémiszervet” vitt magával, amelyet „Fleet Intelligence”-nek hívtak.

A német kémiszerveket békében nem támogatták kellőképpen. A porosz katonák álló vezérek lennétek a kémei munkáját és mindent a fegyverekre akart bízni. Ennek megfelelően nem is bocsátotta a „Nachrichten Bureau” rendelkezésére azt az összeget sem, amely hatásos működéséhez szükséges lett volna.

Nikolai ezredes, a német kémiszolgálat vezetője, 1913 májusában történt kinevezésekor mindössze 450.000 márka felett rendelkezett évenként. Ebből fizette kémeit, akik külföldön működtek és ugyanakkor abból fedezte belföldön működő ellenkémei fizetését is. Ez az anyagilag legfeljebb csak közvetlen szomszédainál, az oroszoknál és franciáknál kémkedhetett. Nikolai ezredes kétségtelenül kiváló képességű ember volt. Nélküle a német „negyedik fegyvernem” soha sem érte volna el azt a nívót, amelyen a háború kitörése talála.

Nikolai maga utazott Oroszországba és bár megfigyelték, hatalmas szervező munkát végzett. Beszervezte pl. az u. n. „vándorló zsidókat”, akik az országban keresztül vándorkezelkedelmet üztek. Ezek azonban bármilyen jó közvetítők is voltak, — keményen szólva „postaládák” — sok használhatót nem nyújtottak, mert a háború előtti Oroszországban a zsidók nem lehettek katonák.

Ekkor a Keletporoszországban működő orosz-

ellenkémeiket szervezte be Nikolai, azokat, akiket az oroszok tartottak zsoldjukban. Közvetlen a háború kitörése előtt Franciaországot vette munkába, utána pedig Anglia felé fordult. Amíg azonban a franciáknál a nagy idegenforgalomra való tekintettel könnyű dolga volt, addig az angoloknál már nehezebben ment a dolog, az „Intelligence Service” hatalmas ellenkém hadserege miatt.

A Monarchia kémiszolgálatáról már annál is inkább kevés mondanivalónk lehet, mert az ugyszólván alig létezett. Ez volt az oka annak, hogy 1914-ben a még külön fronton, külön vezetés alatt dolgozó osztrák-magyar csapatok a hadvezetőség rettenetes baklövéséi miatt olyan hiábavalóan súlyos veszteségeket szenvedtek.

SZERAJEVOI EPILOGUS

1914 október 14. A szerajevói törvényszék kopottas berendezésű, ilyen nagy ügyekhez kicsiny méretű tárgyalótermében huszonegy diákos képű vádlott ül a fapadokon. A kívülálló csendes szemlélő azt hinné, valamilyen középiskola fegyelmi tanácsának ülését nézi végig. Pedig súlyos ítéletre készülnek most itt, hiszen a szerajevói kettős gyilkosság tettesének és cinkostársainak ügyét készül tárgyalni a katonai törvényszék.

Nem üzent-e átiratban Berchtold, hogy szigorú ítéletet kíván? „Mindenekelőtt arról van szó, hogy az ítéletet szoros összefüggésbe hozzák a gyilkosság beláthatatlan politikai következményeivel.”

Az ügyész már a vádiratot olvassa, amelyből megtudjuk, hogy Princip és Gabrinovics 19, Grabez 18 évesek mindössze, míg a többi vádlott életkora is husz év körül váltakozik. A nyomozás elé rendkívül nehéz akadályok gördültek. Az osztrák nyomozó közegek nagyobbrára a „Narodna Odrana” titkos szövetség környékén kerestek nyomot. A hírhedt Tankosics őrnagy szállította a fegyvereket, de Princip és Gabrinovics maguknak vindikálják a merénylet első elgondolásának „dicsőségét”. Grabez a keresztkérdések sulya alatt felkiált:

— Cigánovics az igazi bűnös!

Ez a Cigánovics volt az, aki vasúti hivatalnoki minőségében átsempészte a merénylőket a határon,

miután előzőleg céllövésre és bombakezelésre tanította őket.

— Önök azt állítják, hogy politikai szabadságért küzdöttek, — fordul az elnök Grabez felé. — Mit tudná-e nekem mondani, mit értettek politikai szabadság alatt?

Erre Grabez csak a vállát vonogatja.

— És Ön, Princip, gondolt-e Ön tetteinek következményeire,

— Nem, — feleli a halálápadt gyermekember. — azok az embermilliók, amelyek most a csatateret pusztulnak el?

— Annak pedig Ön az oka, — replikázik a főválnyészék elnöke.

Izgalmas jelenetek után elérkezik az ítélethozás ideje. A fővádlottak, Princip és Gabrinovics mivel még husz évet nem töltötték be és így halálra nem ítéltethettek, husz évi nehéz börtönt kapnak amelyet havi egy napos teljes bójttel sulyosbitana és minden év június 28-át nehéz vasban, ablak és ágnélküli szobában kell eltölteniük. Csubrilovics 16 év börtönt kap, Illic, Cubilovics, a tanító, valamint Jo vanovics, a moziigazgató, kötél általi halálra ítéltettek. A huszonegy vádlottból mindössze hatot mentettek fel.

Princip és Gabrinovics, mindkettőnek öröklött tudóbaja van, a csehországi Theresienstadt városok börtönében csakhamar betegeskedni kezdenek. Előbb Gabrinovics halt meg 1916-ban, Grabez és Princip 1918-ban követik. A rettenetes véget még az is sulyosbitotta Principnél, hogy halála előtt kevéssel jobb karját amputálni kellett.

A nagy mézszárlás azonban kint a frontokon mártulságosan lekötötte a világ figyelmét ahhoz, hogy még ilyen kiskaliberű ügyekre felfigyeljen. Mindenkivel elfelejtve zajlik le a szerajevói „bűnyű” tárgyalása is és a négy éves háború borzalmai, gondjai másfelé terelik az emberiség érdeklődését. A merénylők földi maradványait a békekötések után az új jugoszláv állam első kormányja exhumáltatta és hazahozatta. Azóta diszszirhelyek alatt alusszák álmukat a szerajevói gyilkosság tettesei.

(Folyt. köv.)